

Uchwała Nr XXXV/254/21
Rady Gminy Jedwabno
z dnia 18 października 2021 roku

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Dłużek na lata 2021-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2021 r., poz. 1372/ Rada Gminy Jedwabno uchwała, co następuje:

§1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Dłużek na lata 2021-2027, przyjęty Uchwałą Nr 2/2021 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Dłużek z dnia 23 sierpnia 2021 r., który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały, w związku z ubieganiem się o środki finansowe z Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko- Mazurskiego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jedwabno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Gminy Jedwabno

Elżbieta Brzóska

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXV/254/21
Rady Gminy Jedwabno
z dnia 18 października 2021 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DŁUŻEK NA LATA 2021 – 2027

Dłużek, 2021

Plan Odnowy Miejscowości Dłużek jest dokumentem, który zawiera w sobie strategię działania oraz plany odnowy sołectwa Dłużek.

I . Opis stanu istniejącego oraz kierunki odnowy wsi.

1. Charakterystyka miejscowości

Dłużek – to wieś turystyczna położona w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie szczycieńskim, w gminie Jedwabno. Leży nad jeziorem o tej samej nazwie. Sąsiaduje z nim także pole namiotowe. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa olsztyńskiego. Miejscowość zlokalizowana jest przy drodze krajowej nr 58, przy trasie Jedwabno-Olsztynek. Najbliższa miejscowość to Jedwabno (ok.4 km) oraz Lipniki, Czarny Piec i Nowe Borowe. Nazwa miejscowości, tak jak większość nazw tutejszych wsi, jest pochodzenia staropruskiego i wywodzi się od nazwy jeziora – Dłużek.

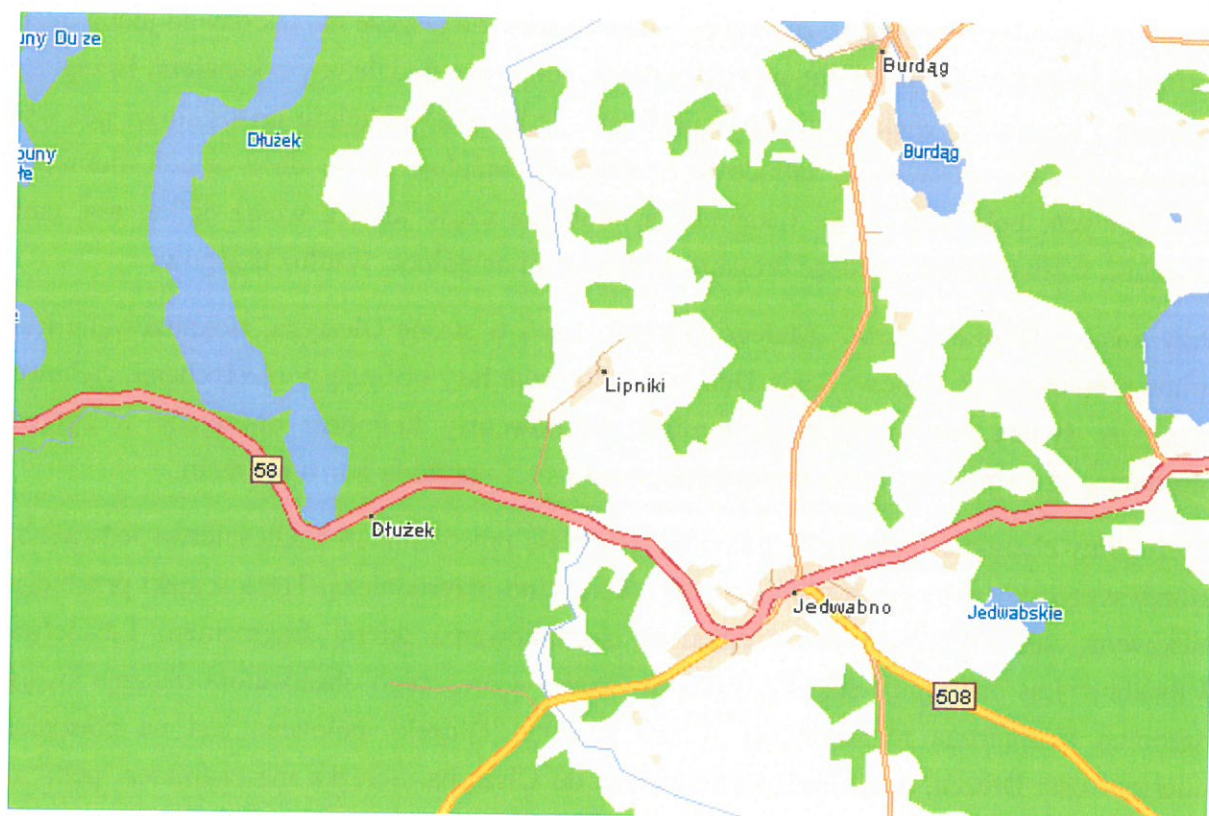
HISTORIA

Nie jest znana dokładna data założenia Dłużka. Według przekazów mieszkańcy mieli prawo wolnego połowu ryb w jeziorze Dłużek, ustalone na podstawie przywileju z 1701 roku. Jednakże prawo to mogło dotyczyć innej miejscowości założonej nad Dłużkiem – Pasiaki. Według spisu urzędowego z 1743 r. wieś posiadała 8 łanów i 6 mórg oleckich ziemi. W spisie napisano: "Po wielokrotnym karczunku osiedliło się 9 gospodarzy". W 1858 r. wieś posiadała 24 łany i 28 chałup. Przed 1865 r. zakazano wolnego połowu ryb. 2 grudnia 1932 r. w ramach likwidacji w Prusach Wschodnich miejscowych nazw polskich i litewskich, nazwę wsi Dłużek zmieniono na Hartigswalde, która pochodzi od powstałego tutaj w 1817 roku nadleśnictwa. Hartigswalde w tłumaczeniu na język polski oznacza Lasy Hartiga. Nazwę nadano nadleśnictwu na cześć Georga Ludwika Hartiga, który w latach 1811-1837 stał na czele pruskiej administracji leśnej. W 1869 roku jezioro Dłużek także nazwano Jeziorem Hartiga (Hartig-See). Nadleśnictwo Hartigswalde powstało z części wcześniejszego nadleśnictwa w Napiwodzie. W 1840 r. zostało zlikwidowane, następnie wznowiło swoją działalność w 1864 r. W 1867 r. jako nadleśniczy został wymieniony Jagielki. Siedziba nadleśnictwa powstała najprawdopodobniej w 1868 r., a w 1903 r. wyremontowano ją i rozbudowano. Znajdowała się w pewnym oddaleniu od Dłużka, przy drodze prowadzącej do Olsztyna. Obecnie jest to budynek mieszkalny w tzw. "Małym Dłużku". Nadleśnictwo Hartigswalde w 1881 r. obejmowało 8472 ha, w tym 7045 ha lasów. W 1925 r. do nadleśnictwa należało 8 leśnictw: Dłużek, Kał, Łowne Jezioro, Grobka, Trzęsawisko, Nowy Las, Jedwabno, Rutka. Nadleśniczym w latach 1934-1942 był von Ziegner. Zakończył on urzędowanie w 1942 roku, ponieważ wraz z nadleśniczym Hoene z Koniuszyna i nadleśniczym Rahmem z Zimnej Wody sprzeciwiał się traktowaniu trzech nadleśnictw oraz

nadleśnictwa Napiwoda jako prywatnego terenu łowieckiego gauleitera Ericha Kocha. Konflikt z gauleitrem zakończył się dla trzech nadleśniczych zwolnieniem. Po 1945 r. nadleśnictwo Dłużek istniało dalej, jednakże jego siedziba mieściła się w Jedwabnie. Stan ten przetrwał do 1973 roku, wtedy to nadleśnictwa Dłużek i Zimna Woda zostały połączone i stworzyły nadleśnictwo Jedwabno.

Dłużek został bardzo mocno zniszczony w podczas II wojny światowej, bo w 80%, jak podają dane z 1948 roku. Obecnie miejscowość zamieszkuje 65 stałych mieszkańców (Stan na dzień 31.12.2020 r.)

Rys.1. Położenie wsi Dłużek.

ANALIZA ZASOBÓW WSI

Wieś jest typową wsią turystyczną. Przeważa zabudowa domków letniskowych nad zabudową stałych mieszkańców. Mieszkańcy utrzymują się rybołówstwa, rolnictwa, pracy w lesie lub z innych prac poza terenem zamieszkania. Wszelkie instytucje jak: szkoła, Ośrodek Zdrowia, Ochotnicza straż Pożarna, Gminny Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, poczta itd. znajdują się w Jedwabnie. Na terenie sołectwa nie ma sklepu. Funkcjonuje jednak w sezonie letnim bar gastronomiczny.

Atutem tej miejscowości jest niewątpliwie piękne jezioro o bardzo zimnej wodzie nawet w ciągu gorącego lata. Jezioro Dłużek zajmuje powierzchnię 233,8 ha. Jest to jezioro polodowcowe typu rynnowego o maksymalnej głębokości 38m, a średniej głębokości 12,5 m. Dłużek jest jeziorem otwartym, gdyż z jego południowej części wypływa struga Czarna, która następnie wpada do rzeki Czarnej, a następnie do rzeki Omulew. Jest to jedno z jezior usytuowanych na zachodniej granicy powiatu, w dwóch równoległych rynnach, ciągnących się z północy na południe. W jednej z nich jest właśnie jezioro Dłużek, w drugiej jeziora Łabuny Duże, Łabuny Małe, Czarny Piec, Priamy, Kwiatowe i Kuchnia. Za wyjątkiem małych leśnych oczek, wszystkie jeziora są odpływowe i znajdują się w zlewni rzeki Czarnej, która jest dopływem Omulwi. To malownicze jezioro jest wąskie i mocno wydłużone (ok. 7 km) najpierw z północy na południe, potem zmienia kierunek na południowy wschód i znów na południe. Mazurzy opowiadali, że jezioro Dłużek stanowiło jeszcze nie tak dawno jedno duże jezioro z jeziorem Małszewskim, a teraz nadal są połączone podziemnym kanałem. Brzegi są wysokie i strome, w większości otoczone lasem. Jedynie na południu pozostałości pól wsi Dłużek. Obecnie przeważa tu zabudowa letniskowa, znajduje się tu duże osiedle domków letniskowych, pola namiotowe i kąpieliska. Większa część jeziora wciąż dzika, aby tam dojechać, trzeba od wsi pojechać drogami gruntowymi na północ, wzdłuż brzegów.

Przy trasie z Dłużka do tzw. „Małego Dłużka”, czyli w stronę Olsztyna, zlokalizowana jest grupa pomnikowych dębów: Aleja Dębowa. Okoliczne lasy obfitują w niesłychanie ciekawe okazy ze świata flory i fauny. Natomiast polodowcowy krajobraz obfitujący w zgorza morenowe czasami daje złudzenie jakby obcowało się z przyrodą gór, a nie nizin.

Szczególny charakter tych okolic udało się uchwycić pracownikom Nadleśnictwa Jedwabno, którzy wytyczyli przez teren leśny ścieżkę edukacyjno-przyrodniczą. Trasa ścieżki przebiega ciekawym, urozmaiconym pod względem ukształtowania terenu fragmentem Leśnictwa Jedwabno. Las otaczający ścieżkę nawet dla mniej wytrawnego obserwatora ukazuje swoją ogromną biologiczną różnorodność. Leśna ścieżka "Dłużek" położona jest na początku miejscowości Dłużek, przy drodze z Jedwabna do Olsztyna. Ścieżka ma charakter "pętli" o długości 3,5 km i jest dobrze oznakowana strzałkami kierunkowymi oraz specjalnymi znakami na pniach drzew. Trasa rozpoczyna się od pola namiotowego nad jeziorem Dłużek. Wzdłuż szlaku ustawionych jest 18 tablic omawiających stanowiska edukacyjne. Każda tablica obejmuje stosowną co do aktualnego miejsca tematykę, tj.: 1. Mapa - początek ścieżki. 2. Lasy w Polsce - krótka charakterystyka lasów w Polsce oraz warunków przyrodniczych Nadleśnictwa Jedwabno. 3. Las i bór - opisy siedlisk, pokazanie i porównanie siedlisk lasowych i borowych. 4. Sukcesja i odnowienie naturalne - opis na czym polega sukcesja ekologiczna; przedstawiony jest tu również przykład odnowienia naturalnego na dawnym poletku łowieckim. 5. Jak powstaje las - pokazana jest siedmioletnia uprawa; opisany jej skład gatunkowy oraz sposób zabezpieczenia przed szkodami powodowanymi przez

zwierzynę. 6. Cykl życiowy drzewostanu - przedstawiony jest tutaj rozwój drzewostanu sosnowego od uprawy, aż po drzewostan przeszłorębny; widoczna jest najstarsza faza życiowa drzewostanu - sosna w wieku 110 lat. 7. Młodnik - leśna młodzież - opisany jest dziesięcioletni młodnik sosnowy, jego skład gatunkowy w chwili założenia uprawy oraz zabiegi hodowlane, jakie były wykonane w tej fazie rozwoju (czyszczenia). 8. Wyłączony drzewostan nasienny - przedstawiony jest tutaj sosnowy WDN w wieku 120 lat; opisany jest cel wybierania i uznawania Wyłączonych Drzewostanów Nasiennych oraz ich oznakowanie w terenie. 9. Łowiectwo - tablica na tym przystanku reprezentuje zwierzynę łowną, którą można spotkać w lasach; umiejscowione są tutaj również urządzenia łowieckie służące zimą do dokarmiania zwierzyny (paśnik dziczy i jeleni, lizawka). 10. Rys geologiczny Pojezierza Olsztyńskiego - przystanek ten zlokalizowany jest na bardzo urozmaiconym terenie pod względem rzeźby geologicznej; przedstawiony jest przekrój profilu glebowego z krótkim opisem historii jego powstania. 11. Mieszkańcy lasu których nie dostrzegamy - tablica na tym przystanku opisuje drobne, pożyteczne owady, na które zazwyczaj nie zwracamy w lesie uwagi; zlokalizowana jest ona przy bardzo dużym i okazałym mrowisku. 12. Drzewa drobne i doborowe - przystanek ten jest umiejscowiony przy wyznaczonych drzewach dorodnych w trzebieży; przedstawione jest tutaj porównanie drzew dorodnych i doborowych. 13. Ochrona lasu - tablica ta informuje o metodach ochrony lasu przed szkodliwymi owadami; pokazane są różne rodzaje pułapek służących do zwalczania i prognozowania pojawienia się szkodników; opisane są również biologie rozwoju najgroźniejszych dla lasu owadów. 14. Grupa pomnikowych daglezi - przystanek zlokalizowany przy 122 - letnich dagleziach; pierśnica tych drzew waha się od 170 - 300 cm, a wysokość 30 - 36 metrów.

Atrakcyjność tych terenów została zwiększona również przez wybudowanie ścieżki rowerowej, na której można się poruszać rowerem bądź też pieszo. Fundatorem ścieżki było również Nadleśnictwo Jedwabno. Ścieżka ma około 4 km. długości i biegnie wzdłuż trasy Jedwabno-Dłużek. Stańło przy niej kilka tablic informacyjnych oraz ławeczek do odpoczynku. Na trasie ścieżki można poznać bogactwo zbiorowisk leśnych, zróżnicowaną florę i faunę i nieodłącznie towarzyszące ptactwo.

KIERUNKI ODNOWY WSI

Wieś ma charakter wybitnie turystyczny. Jest to właściwie jedyny kierunek, w którym powinna się rozwijać. Wiąże się to rozwojem małej i średniej gastronomii, przyciągnięciem inwestorów i pozyskaniem pieniędzy z zewnątrz na ochronę środowiska (kwestia odpadów, ścieków i wody)

II. Opis planowanych przedsięwzięć

Projekty dotyczą zadań mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz turystów. Dotyczą one tematycznie następujących przedsięwzięć:

1. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Lipniki-Dłużek.
2. Remont dróg gminnych
3. Budowa ogólnodostępnego miejsca rekreacji.
4. Uporządkowanie linii brzegowej jeziora Dłużek
5. Dostęp do sieci Internet.
6. Budowa boiska.
7. Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego.
8. Budowa tras rowerowych
9. Rewitalizacja wsi
10. Rozwój fotowoltaiki i alternatywnych źródeł ogrzewania

Ocena mocnych i słabych stron miejscowości – analiza SWOT

MOCNE STRONY:

1. Położenie przy drodze krajowej nr 58 i powiązanie komunikacyjne z drogą krajową nr 7.
2. Walory przyrodniczo-krajobrazowe.
3. Bliskość jeziora Dłużek oraz innych ciekawych jezior (Łabuny Duże, Łabuny Małe, Priamy itd.) oraz rzek – raj dla wędkarzy.
4. Sprzyjające naturalne warunki do rozwoju rekreacji.
5. Społeczność Dłużka (zarówno stali mieszkańcy jak i turyści) zainteresowana rozwojem miejscowości i poprawą ochrony środowiska (niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód jeziora oraz wód podziemnych przez niekontrolowane szamba, a także brak uregulowanej gospodarki śmieciami).
6. Życzliwi mieszkańcy.

SŁABE STRONY:

1. Brak kanalizacji i wodociągu.
2. Brak dostępu do Internetu, a jak zaznacza wielu turystów, wypoczynkowi często towarzyszy praca zawodowa.
3. Brak bazy rekreacyjno-sportowej.
4. Słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna.
5. Niewykorzystywanie środków unijnych

SZANSE:

1. Maksymalne pozyskanie pieniędzy z funduszy unijnych.
2. Ściągnięcie inwestorów.
3. Budowa bazy rekreacyjno-turystycznej.
4. Dostęp do Internetu jako źródła informacji i kontaktu ze światem.
5. Pomoc finansowa i merytoryczna samorządu gminnego.
6. Opracowanie profesjonalnych programów (głównie dotyczących ochrony środowiska, ściekami itd.)
7. Inwestycje związane z obróbką drewna.
8. Uporządkowanie brzegu jeziora.
9. Współpraca z Nadleśnictwem Jedwabno – głównym właścicielem gruntów otaczających wioskę.
10. Troska o stan i poziom wód w jeziorze Dłużek

ZAGROŻENIA:

1. Nieskorzystanie z jedynej szansy, która pojawiła się dla nas w tym 10-leciu, czyli pozyskanie pieniędzy unijnych przez „ekologiczną gminę”.
2. Brak ochrony środowiska (brak kanalizacji, nieszczelne szamba zatrzymujące wody, zaśmiecanie środowiska).
3. Zmniejszające zainteresowanie terenami przez turystów (brak odpowiedniej infrastruktury, dobry dojazd drogą krajową lub ścieżką rowerową to za mało, bo okazuje się, że nie ma do czego: brak parkingów i innych miejsc, w których warto by było się zatrzymać).
4. Małe zainteresowanie problemami mieszkańców zarówno tych stałych jak i sezonowych.

5.Zbyt mało patroli policji, zwłaszcza w sezonie

6.Duże natężenie ruchu.

Planowane projekty i zadania inwestycyjne w latach 2021-2027 r. dla wsi Dłużek.

Lp.	Nazwa inwestycji	Wartość inwestycji w zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
1.	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Lipniki – Dłużek	4.000.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno
2.	Remont dróg gminnych i powiatowych	100.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Budżet Gminy Jedwabno
3.	Utworzenie miejsca rekreacji nad jeziorem Dłużek	50.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Budżet Gminy Jedwabno
4.	Uporządkowanie linii brzegowej jeziora Dłużek	15.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Budżet Gminy Jedwabno Udział finansowy mieszkańców
5.	Budowa systemu Internetu	50.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027

				Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno Udział finansowy mieszkańców
6.	Budowa boiska	50.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Budżet Gminy Jedwabno
7.	Modernizacja i rozbudowa Oświetlenia ulicznego	50.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Budżet Gminy Jedwabno
8.	Budowa tras rowerowych	50.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno
9.	Rewitalizacja wsi	30.000,00	2021-2027	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2020-2027 Regionalny Program Operacyjny Budżet Gminy Jedwabno Udział finansowy mieszkańców
10.	Rozwój fotowoltaiki i alternatywnych źródeł ogrzewania	70.000,00	2021-2027	Środki własne mieszkańców

Imienny wykaz głosowania radnych

Rady Gminy Jedwabno nad uchwałą Nr XXXV/254/21 z dnia 18 października 2021 roku w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Dłużek na lata 2021-2027.

Lp.	Nazwisko i imię	Głos „za”	Głos „przeciw”	Głos „wstrzymujący się”
1.	Iwona Arbatowska	X		
2.	Wioleta Antosiak	X		
3.	Elżbieta Brzóska	X		
4.	Daniel Dunajski	X		
5.	Grażyna Jaguszewska	X		
6.	Sylwester Janowski	X		
7.	Krystyna Kabała	X		
8.	Teresa Licka	X		
9.	Jan Mil	X		
10.	Dariusz Piórkowski	X		
11.	Kamila Szczepańska	X		
12.	Magdalena Sznajder	X		
13.	Marianna Szydlik	X		
14.	Danuta Trzcńska	X		
15.	Katarzyna Wiktorowska	X		
Podsumowanie:		15	0	0

Przewodnicząca
Rady Gminy Jedwabno

(Elżbieta Brzóska)

